

Міністерство освіти і науки України

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до контрольної роботи
з дисципліни

«Міжнародна економічна діяльність України»
для студентів заочної форми навчання
галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво»
напряму підготовки 6.030503 – «Міжнародна економіка»

Затверджено
на засіданні кафедри
міжнародної економіки
протокол № 8/123
від 25.11.2010 р.

Харків ХНАДУ 2010

Укладач: І.В. Лантух

Кафедра міжнародної економіки

I. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ»

Тема 1. Сутність та особливості міжнародної економічної діяльності

Предмет курсу «Міжнародна економічна діяльність України». Характеристика відкритої економіки.

Література: [1,5,6,8].

Тема 2. Міжнародний поділ праці (МПП) та спеціалізація

Сутність та форми суспільного поділу праці. Спеціалізація як форма суспільного поділу праці. Класифікація видів спеціалізації. Спеціалізація України в МПП.

Література: [2,7,8].

Тема 3. Міжнародне кооперування економічної діяльності

Сутність та економічні форми міжнародного кооперування. Сучасні тенденції розвитку міжнародного кооперування.

Література: [2,7,8].

Тема 4. Глобалізація, інтернаціоналізація та регіоналізація як фактори розвитку міжнародної економічної діяльності

Регіоналізація світової економіки. Світові глобалізаційні процеси. Форми інтернаціоналізації міжнародної економічної діяльності.

Література: [2,3,7,8].

Тема 5. Платіжний баланс як фактор міжнародної економічної діяльності

Міжнародні розрахунки в системі міжнародної економічної діяльності. Сутність та структура платіжного балансу. Регулювання платіжного балансу.

Література: [2,7,8].

Тема 6. Міжнародний валютно-фінансовий та кредитний ринок

Сутність міжнародних фінансів. Характеристика міжнародної валютної системи та світового валютного ринку. Світовий кредитний ринок як частина ринку позичкового капіталу.

Література: [5,8,9].

Тема 7. Міжнародний ринок капіталів та інвестицій

Класифікація форм міжнародного руху капіталів. Україна як учасник ринку руху міжнародних капіталів.

Література: [5,8,9].

Тема 8. Міжнародний ринок праці

Характеристика сучасного світового ринку праці. Класифікація причин міжнародної міграції. Наслідки міжнародної трудової міграції. Регулювання міграційних потоків. Міграційний рух населення на території України.

Література: [2,6,7,8].

Тема 9. Міжнародний науково-технічний та інноваційний ринок

Інноваційна як фактор розвитку сучасної економіки на національному і глобальному рівнях. Трансфер технологій як форма експортно-імпоротної передачі науково-технічних знань. Тенденції розвитку Міжнародного науково-технічного та інноваційного ринку.

Література: [4,6,8].

Тема 10. Міжнародний ринок інтелектуальної власності

Франчайзинг та ліцензійна діяльність як види операцій з інтелектуальною власністю. Консалтинг в системі торгівлі інтелектуальною власністю.

Література: [4,6,8].

Тема 11. Міжнародний ринок послуг

Чинники залучення фірм до туристичної діяльності. Класифікація сучасних видів туризму. Перспективи розвитку туризму в Україні. Транспортні послуги як специфічний товар міжнародної торгівлі. Комунікаційні послуги в системі міжнародного ринку послуг. Інжиніринг та реінжиніринг як форми послуг виробничого призначення.

Література: [2,3,6,8].

Тема 12. Міжнародний ринок товарів

Організаційні форми міжнародної торгівлі. Організаційні форми міжнародної спільної виробничої діяльності. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності підприємств на основі маркетингових засобів. Конкурентоспроможність товарної продукції на зовнішніх ринках.

Література: [2,3,6,8].

Тема 13. Фінансові зовнішньоекономічні операції в Україні

Форми міжнародних фінансових розрахунків. Операції кредитування в міжнародній економічній діяльності. Страхування міжнародних економічних операцій.

Література: [5,6,7,9].

Тема 14. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств України

Фактори ефективної зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Роль та участь держави у регулюванні зовнішньоекономічної діяльності України.

Література: [5,6,8].

Тема 15. Економічна безпека України

Поняття економічної безпеки держави в міжнародному конку-

рентному середовищі. Складові економічної безпеки. Актуальні проблеми економічної безпеки України.

Література: [2,3,8].

Тема 16. Екологічні пріоритети розвитку економіки України

Природні ресурси в системі міжнародних ринків. Паливно-енергетичні ресурси в українській відкритій економіці. Утилізація відходів як ознака сучасної відкритої економіки.

Література: [2,3,6,8].

II. ЗМІСТ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання контрольної роботи безпосередньо пов'язані з передбаченою програмою вивчення дисципліни.

Завдання виконуються на листах формату А4 в рукописному або комп'ютерному варіанті. Крім того, допускається виконання контрольної роботи в шкільному зошиті.

Відповіді на поставлені питання повинні включати повне розкриття питання, містити приклади і посилання на використану літературу, список який повинен бути приведений в кінці контрольної роботи. Загальний об'єм теоретичного завдання повинен складати не менше 10 сторінок тексту.

Завдання для контрольної роботи представлені у вигляді двох теоретичних питань. Варіанти для виконання роботи вибираються відповідно до приведеної таблиці 1.

Варіанти для виконання контрольної роботи, приведені в таблиці 1, вибираються відповідно до останньої і передостанньої цифри залікової книжки. Наприклад, останні цифри залікової книжки – 86. Номер вашого варіанту – 4.

Таблиця 1 – Вибір варіанту контрольної роботи

Передостання цифра залікової книжки	Остання цифра залікової книжки									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1	16	29	26	2	22	20	5	15	30	12
2										
3										
4	23	3	13	17	9	14	27	18	6	21
5										
6										
7	7	19	8	25	1	4	10	24	11	28
8										
9										
0										

Варіант 1

1. Характеристика відкритої економіки.
2. Паливно-енергетичні ресурси в українській відкритій економіці.

Варіант 2

1. Сутність та форми суспільного поділу праці.
2. Природні ресурси в системі міжнародних ринків.

Варіант 3

1. Спеціалізація як форма суспільного поділу праці.
2. Актуальні проблеми економічної безпеки України.

Варіант 4

1. Спеціалізація України в МПП.
2. Поняття економічної безпеки держави в міжнародному конкурентному середовищі.

Варіант 5

1. Сутність та економічні форми міжнародного кооперування.
2. Роль та участь держави у регулюванні зовнішньоекономічної діяльності України.

Варіант 6

1. Сучасні тенденції розвитку міжнародного кооперування.
2. Фактори ефективної зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Варіант 7

1. Форми інтернаціоналізації міжнародної економічної діяльності.
2. Страхування міжнародних економічних операцій.

Варіант 8

1. Регоналізація світової економіки. Світові глобалізаційні процеси.
2. Операції кредитування в міжнародній економічній діяльності.

Варіант 9

1. Міжнародні розрахунки в системі міжнародної економічної діяльності.
2. Форми міжнародних фінансових розрахунків.

Варіант 10

1. Сутність та структура платіжного балансу.
2. Конкурентоспроможність товарної продукції на зовнішніх ринках.

Варіант 11

1. Регулювання платіжного балансу.
2. Підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності підприємств на основі маркетингових засобів.

Варіант 12

1. Сутність міжнародних фінансів.
2. Організаційні форми міжнародної спільної виробничої діяльності.

Варіант 13

1. Характеристика міжнародної валютної системи та світового валютного ринку.
2. Організаційні форми міжнародної торгівлі.

Варіант 14

1. Світовий кредитний ринок як частина ринку позичкового капіталу.
2. Інжиніринг та реінжиніринг як форми послуг виробничого призначення.

Варіант 15

1. Класифікація форм міжнародного руху капіталів.
2. Комунікаційні послуги в системі міжнародного ринку послуг.

Варіант 16

1. Україна як учасник ринку руху міжнародних капіталів.
2. Транспортні послуги як специфічний товар міжнародної торгівлі.

Варіант 17

1. Характеристика сучасного світового ринку праці.
2. Перспективи розвитку туризму в Україні.

Варіант 18

1. Класифікація причин міжнародної міграції.
2. Класифікація сучасних видів туризму.

Варіант 19

1. Наслідки міжнародної трудової міграції.
2. Чинники залучення фірм до туристичної діяльності.

Варіант 20

1. Регулювання міграційних потоків.
2. Консалтинг в системі торгівлі інтелектуальною власністю.

Варіант 21

1. Міграційний рух населення на території України.
2. Франчайзинг та ліцензійна діяльність як види операцій з інтелектуальною власністю.

Варіант 22

1. Інноваційна як фактор розвитку сучасної економіки на наці-

ональному і глобальному рівнях.

2. Тенденції розвитку міжнародного науково-технічного та інноваційного ринку.

Варіант 23

1. Актуальні проблеми економічної безпеки України.

2. Сутність міжнародних фінансів.

Варіант 24

1. Чинники залучення фірм до туристичної діяльності.

2. Регоналізація світової економіки.

Варіант 25

1. Франчайзинг та ліцензійна діяльність як види операцій з інтелектуальною власністю.

2. Актуальні проблеми економічної безпеки України.

Варіант 26

1. Наслідки міжнародної трудової міграції.

2. Форми міжнародних фінансових розрахунків.

Варіант 27

1. Характеристика відкритої економіки.

2. Транспортні послуги як специфічний товар міжнародної торгівлі.

Варіант 28

1. Світові глобалізаційні процеси.

2. Організаційні форми міжнародної торгівлі.

Варіант 29

1. Форми інтернаціоналізації міжнародної економічної діяльності.

2. Операції кредитування в міжнародній економічній діяльності.

Варіант 30

1. Класифікація сучасних видів туризму.

2. Фактори ефективної зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості ВР України. – 1991. – № 29. – С. 337 // www.rada.ua.
2. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения: Учеб. Пособие. – М.: ИВЦ «Маркетинг», 1996.
3. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Внешнеэкономические связи: Учеб. пособ. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 268 с.
4. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: Учеб. для вузов / Под ред. Л.Е. Стровского, С.К. Казанцева и др. – 2-е изд. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 823 с.
5. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб. – К.: Держ. торг.-екон. ун-т, 1996. – 76 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підруч. для вузів / І.В. Багрова, Н.І. Редіна, В.Є. Власюк, О.О. Гетьман; За ред. І.В. Багрової. – Д.: Вид-во ДДФЕІ, 2002. – 585 с.
7. Кандыба А.Н. Мировая экономика, международные отношения и внешнеэкономическая деятельность. – К.: Аграрная наука, 1996. – 213 с.
8. Новіцький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948с.
9. Савельєв Е.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів: Підручник. – Тернопіль: Екон. думка, 2001. – 504 с.

Додаткова література

1. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» // www.rada.ua
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» // www.rada.ua
3. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» // www.rada.ua

4. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» // www.rada.ua
5. Закон України «Про режим іноземного інвестування» // www.rada.ua
6. Гаврилюк О.В., Румянцев А. Економічна інтеграція в сучасному світі. – К.: Наук, думка, 1991. – 125 с.
7. Данько Т.П., Окрут З.М. Свободные экономические зоны в мировом хозяйстве: Учеб. пособ. / Рос. экон. академия им. Г.В. Плеханова. – М.: ИНФРА. – М., 1998. – 168 с.
8. Кузнецова Н.В. Регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине: Практ. пособ. – К.: СПЛАЙН, 1998. – 220 с.
9. Новицкий В.Е. Внешнеэкономическая деятельность и международный маркетинг. – К.: Лібра, 1994. – 190 с.
10. Соколенко С.И. Современные мировые рынки и Украина. – К.: Демос, 1995. – 356 с.
11. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посіб. / За заг. ред. А.І. Кредісова: Пер. з рос. Н. Кіт, К. Серажим. – К., 1999. – 448 с.
12. Федорова Е.А., Савенков В.А., Белоцерковский В.И. Организация ВЭД на предприятии: Учеб. пособ. – Тула, 1997. – 492 с.